

Archeologové na nádvoří Zámku Pardubice objevili stopy požáru, neznámou gotickou zeď i otisky zvířecích tlapek

12.3.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Archeologický průzkum, který provází rekonstrukci hospodářských budov a nádvoří Zámku Pardubice, přinesl pozoruhodné objevy. Při výkopech pro osazení nových stromů odhalili archeologové Východočeského muzea v Pardubicích dosud neznámé stopy architektury z předpernštejnské doby - spáleniště a pozůstatky gotické kamenné zdi.

„Rekonstrukce zámku je nejen obnovou historických budov, ale také cestou k lepšímu pochopení minulosti tohoto místa. Archeologické objevy, jako je tato gotická zeď a stopy požáru, nám pomáhají doplnit mozaiku historie pardubického hradu a jeho předhradí. Je skvělé, že při modernizaci areálu zároveň získáváme nové poznatky o jeho nejstarších fázích,“ říká radní Pardubického kraje pro kulturu.

„Tento nález je zásadní, protože o podobě pardubického předhradí i hradu víme jen velmi málo. Dochované plány zobrazují až renesanční pernštejnský zámek, předchozí hrad ne. Vše, co nyní odkrýváme, jsou nové informace,“ vysvětluje Tomáš Libánek, ředitel Východočeského muzea.

Gotická zeď v předhradí

„Narazili jsme na metr širokou kamennou zeď, která byla postavena v 15. století. Mohla patřit hospodářské budově, ale je možné, že měla i jinou funkci. Zdá se však příliš subtilní na to, aby tvořila například hradbu,“ vysvětluje Tomáš Zavoral, vedoucí archeologického oddělení Východočeského muzea.

Zeď byla založena do vrstvy spáleniště, které vzniklo po velkém požáru ve 14. století. O něm se ale nedochovaly žádné písemné záznamy. Dosud archeologické výzkumy na nádvoří zdokumentovaly především barokní pozůstatky, například odpadní kanály či klenbu, ale žádné takto staré struktury.

Svědectví života v 15. století se objevilo i přímo v této zdi - v gotických cihlách zvaných buchty poznali archeologové stopy zvířecích tlapek. „Vykoukl na nás otisk kočičí packy i psí tlapky, o kousek dál ještě kopýtko kozy. Tyto otisky vznikaly spontánně při schnutí cihel před vypálením, ale někdy je tam výrobci vytlačili záměrně, měly přinášet štěstí,“ podotýká archeolog muzea Jan Musil.

Potvrzení zámeckého návrší

Dalším důležitým objevem je potvrzení existence návrší, které využil nejstarší hrad. „Před ním se ve 14. století v době pánů z Pardubic nebo v 15. století za vlastnictví Diviše Bořka z Miletínka rozkládalo předhradí s dřevěnými domy. Z vrstvy mazanice jsme zjistili, že to byly hrázděné patrové domy. Nález navíc naznačuje, že hradní komplex byl větší, než jsme dosud předpokládali, a mohla ho tvořit i kamenná zástavba,“ popisuje archeolog.

„Nález je pro odborníky zásadní - doposud neměli žádné doklady o tom, jak vypadalo předhradí pardubického hradu před obdobím Pernštejnů. Nové poznatky tak zaplňují další mezeru ve znalostech o středověkých Pardubicích,“ upozorňuje ředitel Východočeského muzea v Pardubicích Tomáš Libánek. Objev doplňuje nedávný nález pozůstatků povrchu středověké ulice poblíž Zelené brány. Společně začínají vytvářet první konkrétnější dílky podoby tehdejšího poddanského městečka.

Výzkum na nádvoří bude pokračovat ještě několik dní a archeologové věří, že jim další nálezy pomohou lépe objasnit, jak vypadalo toto území před přestavbou města v perněstejnské éře.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/128000/archeologove-na-nadvori-zamku-pardubice-objevili-s-topy-pozaru-neznamou-gotickou-zed-i-otisky-zvirecich-tlapek>